

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20.05.1993, sp. zn. 4 To 298/93, ECLI:CZ:KSCB:1993:4.TO.298.1993.1

Číslo: 22/1994

Právní věta: Vlakvedoucí ČD není veřejným činitelem ve smyslu ustanovení § 89 odst.9 tr.zák.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 20.05.1993

Spisová značka: 4 To 298/93

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Veřejný činitel

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 22

Vlakvedoucí ČD není veřejným činitelem ve smyslu ustanovení § 89 odst. 9 tr. zák.

(Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 5.1993 sp. zn. [4 To 298/93](#))

Krajský soud v Českých Budějovicích k odvolání obžalovaného R. K. zrušil v celém rozsahu rozsudek Okresního soudu ve Strakonici ze dne 8.12.1992 sp. zn. 3 T 95/92, a to podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. v části, týkající se obžalovaného R. K., a podle § 261 tr. ř. v části, týkající se obžalovaného J. Š. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu ve věci rozhodl a uznal obžalované vinnými, že 22. 2.1992 kolem 19.40 hodin v železniční stanici ČSD ve Strakonici po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů nastupovali do rychlíku směr Plzeň, a když pro zjevnou podnapilost byli vyzváni vlakvedoucím J. P. k vydání jízdenek, začali mu hrubě nadávat. Při zákroku příslušníků Sboru ozbrojené ochrany železnic (dále SOOŽ) 1) napadl obžalovaný J. Š. fyzicky jednoho z nich K. Ž. úderem pěstí do obličeje, čímž mu způsobil tržnou ránu dolního rtu bez pracovní neschopnosti, a obžalovaný R. K. fyzicky napadl výpravčího B. Č. a způsobil mu tržné ranky vnitřní strany levé tváře. Poškozený B. Č. v důsledku tohoto fyzického napadení upadl na zem, přitom utrpěl podvrtnutí levého kolena s pracovní neschopností, trvající od 23. 2.1992 do 11. 3. 1992.

Jednání obou obžalovaných Krajský soud posoudil jako trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., jednání obžalovaného R. K. též jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tr. zák. a

jednání obžalovaného J. Š. rovněž jako trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. Oběma obžalovaným za to uložil úhrnné podmíněné tresty odnětí svobody a rozhodl i o uplatněném nároku na náhradu škody.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 8.12.1992 sp. zn. 3 T 95/92 byli obžalováni R. K. a J. Š. uznáni vinnými jednáním uvedeným i ve výroku rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích. Jednání obou obžalovaných bylo posouzeno jednak jako trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák., jednak jako trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 3 tr. zák. Navíc pak jednání obžalovaného R. K. bylo posouzeno i jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 221 odst. 1 tr. zák. a jednání obžalovaného J. Š. jako trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. Oběma obžalovaným za to byly uloženy podmíněné tresty odnětí svobody – každému na šest měsíců se zkušební dobou osmnácti měsíců. Obžalovanému R. K. bylo uloženo za povinnost zaplatit ČSD, oblastnímu ředitelství Plzeň, na náhradě škody 1160 Kčs.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání obžalovaný R. K. Prostřednictvím svého obhájce v něm namítal, že mu byl uložen příliš přísný trest. Svého činu upřímně litoval, před jeho spácháním vedl řádný život. Napadený rozsudek ve výroku o trestu by proto měl být zrušen a měl by mu být uložen trest mírnější.

Obžalovaný J. Š. proti odsuzujícímu rozsudku odvolání nepodal, takže právní moc rozsudku v části jeho se týkající je vyznačena dnem 24. 3. 1993.

Podle ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř. Krajský soud přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků rozsudku, proti nimž mohl obžalovaný R. K. podat odvolání, přezkoumal správnost postupu řízení, které tomuto rozsudku předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Samotné řízení před Okresním soudem proběhlo bez podstatných vad. Z důkazů, provedených v hlavním líčení, Okresní soud správně a úplně zjistil skutečný stav věci. Oběma obžalovaným bylo prokázáno, že kritického večera po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů se chovali nevhodně po nastoupení do vlaku, chovali se nevhodně po výzvě k předložení jízdenek, začali hrubě nadávat vlakvedoucímu J. P., a když ten požádal o zákrok příslušníky SOOŽ ve službě, zaměřili své jednání i vůči nim. Obžalovaný J. Š. napadl fyzicky jednoho z těchto příslušníků K. Ž., a úderem pěstí do obličeje mu způsobil tržnou ránu dolního rtu bez pracovní neschopnosti. Obžalovaný R. K. fyzicky napadl výpravčího B. Č. a způsobil mu zranění již výše popsané. Jednání obou obžalovaných sledovalo na nástupišti ČSD větší množství osob.

Pokud byl přesto napadený rozsudek zrušen, tak je to odůvodněno tím, že Okresní soud jednání obžalovaného R. K. ne zcela správně a přesně posoudil po stránce právní. Jelikož toto pochybení se promítlo i do výroku o vině u druhého obžalovaného J. Š., musel být napadený rozsudek zrušen s použitím ustanovení § 261 tr. ř. i u tohoto obžalovaného.

Není pochyb o tom, že oba obžalovaní po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů se chovali nejprve ve vlaku a posléze na nástupišti v železniční stanici ČSD ve Strakoniciích výtržnicky. Jestliže si tak počínali na místě veřejnosti přístupném a současně ve smyslu § 89 odst. 4 písm. b) tr. zák. i veřejně, byli právem shledáni vinnými trestným činem výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zák. Tuto právní kvalifikaci proto při novém rozhodování ve věci použil i odvolací soud.

Stejně tak odvolací soud při svém rozhodování aplikoval v případě obžalovaného R. K. ustanovení § 221 odst. 1 tr. zák. Tento obžalovaný prokazatelně fyzicky napadl výpravčího ČSD B. Č., a způsobil mu zranění, které již je prostou újmou na zdraví. Jednal přitom úmyslně ve smyslu § 4 písm. a) tr.

zák. a toto jeho úmyslné počínání je v příčinné souvislosti se zraněním jmenovaného poškozeného.

Spolehlivě bylo rovněž zjištěno, že druhý obžalovaný J. Š. fyzicky napadl příslušníka SOOŽ K. Ž., udeřil ho pěstí do obličeje, a způsobil mu tržnou ránu dolního rtu, nevyžadující vystavení pracovní neschopnosti. Nelze pochybovat o tom, že tento příslušník ozbrojené ochrany železnic při zákroku vůči obžalovanému, v úmyslu vyloučit jej z veřejné železniční přepravy, byl v postavení veřejného činitele ve smyslu § 89 odst. 9 novelizovaného trestního zákona. Šlo totiž o příslušníka ozbrojeného sboru, který se podílel na plnění úkolů společnosti a státu a používal přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za splnění těchto úkolů svěřena. Trestné činnosti se obžalovaný J. Š. přitom dopustil v souvislosti s pravomocí a odpovědností jmenovaného veřejného činitele. Jednání tohoto obžalovaného proto vykazuje zákonné znaky trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a), b) tr. zák.

Odvolací soud však nemohl přisvědčit závěru Okresního soudu, že by se oba obžalovaní dopustili i trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 3 tr. zák. Napadený rozsudek v tomto směru není ani příliš přesvědčivý. Ze skutkové věty výrokové části a z odůvodnění napadeného rozsudku lze jen usuzovat, že tohoto trestného činu se oba obžalovaní měli dopustit tím, že během incidentu slovně napadli vlakvedoucího J. P., který podle názoru Okresního soudu v té době měl postavení veřejného činitele.

Právě s tímto stanoviskem Okresního soudu se nemohl odvolací soud ztotožnit. Vlakvedoucí ČSD, případně výpravčí či průvodčí ČSD, býval v minulosti považován za veřejného činitele, pokud jeho opatření byla nutná v zájmu zachování veřejného pořádku, a nebylo tu jiného orgánu, povolaného zjednat pořádek (např. rozh. č. 42/1974 sb. rozh. tr.). Od 1. 7.1990 však nabyla účinnosti novela trestního zákona, která nově vymezila v ustanovení § 89 odst. 9 tr. zák. pojem veřejného činitele. Od uvedeného data jsou veřejnými činiteli pouze funkcionáři nebo jiní odpovědní pracovníci orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu, nebo příslušníci ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používají přitom pravomoci, která jim byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Veřejnými činiteli proto podle současné právní úpravy, která byla účinná i v době souzeného činu, nejsou pracovníci hospodářských organizací, zajišťující bezpečnost dopravy, a ani případně revizoři dopravních organizací. Proto za veřejného činitele v daném případě nemohl a nemůže být považován ani vlakvedoucí ČSD J. P.

Z těchto podstatných důvodů odvolací soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a rozhodl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Je jen třeba znovu zdůraznit, že v případě obžalovaného J. Š. se tak stalo s použitím ustanovení § 261 tr. ř. Prospěval mu totiž důvod, z něhož odvolací soud rozhodl ve prospěch odvolatele R. K.

Krajský soud dále odůvodnil tresty uložené oběma obžalovaným a výrok o náhradě škody.

1) Poznámka redakce: SOOŽ byl zrušen, srov. zákon č. 230/1992 Sb. a zákon

č. 26/1993 Sb.